

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

JESENSKI ROK

SLOVENŠČINA

Izpitna pola 1

Šolski esej

Petek, 27. avgust 2004 / 150 minut

*Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik.
Izpitni poli je priloženo izhodiščno besedilo za interpretativni esej.
Kandidat dobi tudi dva ocenjevalna obrazca in dva konceptna lista.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar.

Ne obračajte strani, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

V tej izpitni poli so navodila za razpravljalni in interpretativni esej. Izberite samo en esej. Pišite z nalivnim peresom ali kemičnim svinčnikom v izpitno polo. **Pišite razločno.** Pisanje s samimi velikimi črkami (verzalkami) ni dovoljeno (odbitne točke). Nečitljivi eseji bodo ocenjeni z nič točkami. Osnutek eseja pišite na konceptna lista.

Osnutek se ne upošteva pri ocenjevanju.

V preglednici zaznamujte izbrani esej z "x".

Razpravljalni esej	Interpretativni esej

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 strani.

RAZPRAVLJALNI ESEJ

SVOBODA MIŠLJENJA IN ODLOČANJA

Svoboda posameznika je eden izmed ključnih problemov v romanih *Alamut* in *Krasni novi svet*. Bi znali razložiti in utemeljiti, kaj oz. kdo prebivalcem "novega sveta" in trdnjave *Alamut* krati svobodo mišljenja in odločanja ter zakaj. Kako Bernard, Helmholtz in Ibn Tahir spoznajo, da so le igrača nekega sistema oz. ideje, in kaj se z njimi potem zgodi? Primerjajte, kako zaradi svojih značajev doživljajo razplet svoje usode. Kaj vam romana povesta o svobodi mišljenja in odločanja v današnjem svetu?

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.
Esej naj obsega od 700 do 1000 besed.

INTERPRETATIVNI ESEJ

Aldous Huxley: Krasni novi svet (odlomek)

Aldous Huxley: *Krasni novi svet*. Ljubljana: Mladinska knjiga, 2003. 212–216

V *Krasnem novem svetu* je vloga umetnosti drugačna kot v *Shakespearovem*. Bi lahko primerjali novi in stari svet v odlomku? Razložite in utemeljite z navedki, ali v obeh svetovih lahko nastane prava umetnost. Iz poznanja celotnega romana skušajte določiti vlogo oseb iz odlomka. Ali so osebe iz odlomka v *Krasnem novem svetu* srečne oziroma zadovoljne? Bi bili v takem svetu srečni vi?

Pazite na jezik, zgradbo in slog svojega pisanja.
Esej naj obsega od 700 do 1000 besed.

A series of 30 horizontal lines for writing, spanning the width of the page below the header.